

İsviçre Tâbiyetinin İktisabı ve Kaybı hakkında Federal Kanun
(29 Eylül 1952)*

Çeviren : Doç. Dr. Hicri FİŞEK

İsviçre Konfederasyonunun Federal Meclisi,
Anayasanın 43/1, 44, 54/4, 64 ve 68 inci maddelerine tevfiikan;
ve Federal Konseyin 9 Ağustos 1951 tarihli mesajı üzerine (1), aşağı-
daki kanunu kabul etmiştir :

I — Sadece Kanununun Hükmü İle İktisap ve Kayıp
A. Sadece Kanununun Hükmü İle İktisap

Madde : 1

Nesep dolayısı ile :

- a) Babası İsviçreli olan sahih nesepli çocuk;
- b) Anası İsviçreli olan tabii çocuk, doğumundan itibaren İsviçre-
lidir.

Madde : 2

Medeni hal değişikliği dolayısı ile :

1. Yabancı bir ananın tabii çocuğu babası İsviçreli ise,
 - a) Ana babasının birbirleri ile evlenmesi veya hâkimin hükmü ile nesebin tashihi,
 - b) Babalığa hükmedilmesi,
 - c) Çocuk küçük ise, babası veya babasının babası tarafından ta-
nınması neticesinde İsviçre tâbiyetini iktisap eder.
2. Karı ve çocuklar medeni hal bakımından babaya tâbi iseler,
onunla beraber İsviçre tâbiyetini alırlar.

Madde : 3

Evllenme dolayısı ile :

1. Yabancı kadın İsviçreli erkekle evlenmekle İsviçre taâbiyetini
iktisap eder.
2. Evlenmenin butlanına karar verilirse, hüsni niyetle evlenmiş
olan kadın İsviçre tâbiyetini muhafaza eder.

Bu tercüme, Revue de Droit Suisse 1952, sf. 901 deki metinden yapılmıştır.

*) Recueil des lois fédérales No. 53 (31 décembre 1952, p. 1115).

1) FF 1951 II 665.

3. Butlanına karar verilmiş bir evlenmenin mahsulü olan çocuklar, ana babaları hüsnü niyetli olmasalar bile, İsviçre tâbiyetini muhafaza ederler.

Madde : 4

Kanton ve komünal vatandaşlık :

1, 2 veya 3 cü maddeler mucibince İsviçreli olan kimse, tâbi bulunduğu şahsın kanton ve komünal vatandaşlık hakkına da sahiptir.

Madde : 5

Yabancı baba ve İsviçreli ananın çocuğu :

1. Yabancı bir baba ve İsviçreli bir ananın sahih nesepli çocuğu, doğumu anında başka bir tâbiyet iktisap edemezse, anasının kanton ve komünal vatandaşlık hakkını ve binnetice İsviçre tâbiyetini iktisap eder.

2. Çocuk reşit olmadan evvel babasının yabancı tâbiyetini iktisap ederse, İsviçre tâbiyetini kaybeder.

3. Reşit olmadan evvel, babası İsviçre tâbiyetini iktisap ederse, çocuk birinci fıkra mucibince iktisap ettiği kanton ve komünal vatandaşlığı kaybederek, babasının kanton ve komünal vatandaşlık hakkına sahip olur.

Madde : 6

Bulunmuş çocuk :

1. İsviçre'de bulunmuş ve nesebi meğhul çocuk, terk edildiği kantonun vatandaşlık hakkını ve dolayısı ile İsviçre tâbiyetini iktisap eder.

2. Çocuğun iktisap edeceği komünal vatandaşlık hakkını kanton tayin eder.

3. Neseb tahakkuk edince, çocuk küçük olmak ve tâbiyetsiz halle düşünmek şartı ile, 1 ve 2 nci fıkralara tevfikan iktisap ettiği vatandaşlıklarını kaybeder.

Madde : 7

Evlât edinme :

Evlât edinme, İsviçre tâbiyetinin ne iktisabını ve ne de kaybını intağ eder.

B. Sadce kanunun hükmü ile tâbiyetin kaybı

Madde : 8

İstisnai hal değişikliği dolayısı ile :

1. İsviçreli ana ve yabancı babanın küçük tâbi çocuğu, ana babasının ölümüne üzerine, ku evlenme dolayısı ile, babasına tâbiyetini alıyorsa veya daha önceden almışsa, İsviçre tâbiyetini kaybeder.

2. Birinci fıkra mucibince İsviçre tâbiyetini kaybetmiş bir şahsa tâbi tâbi çocuk, bu şahsın yabancı tâbiyetini onunla beraber iktisap

eder veya bu taâbiyeti daha önceden iktisap etmiş bulunursa İsviçre tâbiyetini kaybeder.

Madde : 9

Evllenme dolayısı ile :

1. İsviçreli kadın bir yabancı ile evlenmesi neticesinde, evlenme ile kocasının tâbiyetini iktisap ediyorsa veya bu tâbiyete daha önceden sahip olmuşsa ve evlenmenin ilânı veya icrası sırasında İsviçre tâbiyetini muhafaza etmek istediğini beyan etmemişse, İsviçre tâbiyetini kaybeder.

2. Bu beyanın İsviçre'de, evlenme ilânını veya merasimini yapan ahvali şahsiye memuruna; yabancı memlekette İsviçre'nin siyasi veya konsüler bir mümessiline yapılması lâzımdır.

Madde : 10

Yabancı memlekette doğma neticesinde :

1. Yabancı bir memlekette doğmuş İsviçreli bir babadan yine yabancı bir memlekette olmuş bir çocuk, başka bir tâbiyete sahip ise, 22 yaşını doldurana kadar İsviçre'deki veya yabancı memleketteki bir İsviçre makamına bizzat müracaat ederek veya tahriren beyanda bulunarak İsviçre tâbiyetini muhafaza etmek arzusunda olduğunu bildirmezse, bu yaşta İsviçre tâbiyetini kaybeder.

2. Doğumunda anasına tebaan İsviçre tâbiyetini haiz olan çocuk da kıyasen aynı kaideye tâbidir.

3. Ebeveynin, hısımların veya tanıdıkların çocuğu menşe kantonu siciline kayıt ve tescil ettirmek veya çocuğa hüviyet cüzdanı verdirmek için yapacakları her nevi beyan, birinci fıkrada zikredilen beyan gibi addolunur.

4. Arzusuna rağmen birinci fıkra hükmüne uygun şekilde ve münasip zamanda bizzat müracaatta veya tahriren beyanda bulunamayan şahıs, mâni sebebine ortadan kalkmasından itibaren bir sene zrfında müracaatta bulunabilir.

Madde : 11

Kantonel ve kamünel vatandaşlık :

Sadece kanunun hükmü ile İsviçre tâbiyetini kaybeden şahıs, bu hal neticesinde kantonal ve komünel vatandaşlık hakkını da kaybeder.

II. Selâhiyetli Makamın Kararı İle İktisap ve Kayıp

A. Telsik veya tekrar tâbiyete girme yolu ile iktisap

a) Adi telsik

Madde : 12

Telsik kararı :

1. Adi telsik yolu ile İsviçre tâbiyeti, bir kanton ve bir komün tarafından telsik edilmekle iktisap olunur.
2. Telsik, ancak federal bir müsaade verilmişse muteber olur.

Madde : 13

Telsik müsaadesi :

1. Müsaade, Adalet ve Polis Federal Departmanı tarafından verilir. Bu Departman selâhiyetlerini kendi şubelerinden birisine havale edebilir.
2. Müsaade, muayyen bir kanton için verilir.
3. Müsaadenin muteberlik müddeti üç senedir; bu müddetin temdidî mümkündür.
4. Müsaade, tallûk ettiği ailenin efradı için tâdil olunabilir.
5. Önceden bilindiği takdirde müsaadenin reddini mucip olacak vakıalar telsikten evvel haber alınır, Adalet ve Polis Federal Departmanı verdiği müsaadeyi geri alabilir.

Madde : 14

Tahkikat :

1. Müsaadenin verilmesinden evvel, tâlibin telsike lâyık olup olmadığı tahkik edilmelidir.
2. Tahkikat, tâlibin ve ailesi efradının şahsiyeti hakkında mümkün olduğu kadar tam bir fikir vermelidir.

Madde : 15

İkamet şartı :

1. Yabancıнын müsaade talebinde bulunabilmesi için, üç senesi, talebine takaddüm eden beş sene içinde geçmiş olmak şartı ile, on iki sene müddetle İsviçre'de oturmuş olması lâzımdır.
2. 12 senelik müddetin hesabında, yabancıнын 10 ile 20 yaş arasında İsviçre'de geçirdiği zaman iki misli olarak nazara alınır; doğuştan İsviçreli bir kadınla evli olarak İsviçre'de geçirdiği zaman da aynı şekilde hesaplanır.
3. İsviçre vatandaşları tarafından evlât edinilmiş çocuklarla yabancı menşeli ana ve onun İsviçreli kocası ile birlikte yaşayan çocukların on yaşlarını bitirmeden İsviçre'de geçirdikleri zaman da aynı şekilde iki misli olarak hesaplanır.

Madde : 16

Fahri vatandaşlık :

Bir kanton veya bir komün tarafından, federal müsaade olmaksızın, bir yabancıya fahri vatandaşlık izafesi, telsikin neticelerini tevhit etmez.

Madde : 17

Çifte tâbiyet :

Telsik talebinde bulunan her şahıs, tâbiyetini muhafaza için hiç bir teşebbüste bulunmamalıdır. Talipten istenmesi mâkul olan hallerde, yabancı tâbiyetini terk etmesi istenilmelidir.

b) Tekrar tâbiyete girme

Madde : 18

Prensip :

1. Tekrar tâbiyete girmeğe federal makam karar verir; harca tâbi değildir. 19, 20, 21, 22 veya 23 cü. maddelerde derpiş edilen şartlar tahakkuk ettiği vakit, tekrar tâbiyete girme mümkün olur.

2. Kantonun mütalâası alınmalıdır.

Madde : 19

Evli kadın :

1. İsviçre tâbiyetini evlenme veya kocasının İsviçre tâbiyetinden çıkması neticesinde kaybeden kadın,

a) Evlilik, kocanın ölümü veya butlan veya boşanma kararı ile zeval bulmuşsa veyahut eşlerin gayri muayyen müddetle ayrılıklarına karar verilmişse veya bunlar üç senedenberi fiilen ayrı yaşıyorlarsa;

b) Bağışlanabilecek sebepler dolayısı ile kadın, 9 cu maddede derpiş edilen beyanı yapmamışsa;

c) Kadın tâbiyetsiz ise tekrar İsviçre tâbiyetine alınabilir.

2. a) bendindeki halde, şartın tahakkukundan itibaren on sene zarfında; b) bendindeki halde mâniin ortadan kalkmasından itibaren bir sene, lâkin herhalde evlenmenin akdinden itibaren en geç on sene zarfında talep yapılmalıdır. Bu yolda yapılan talebin red edilmesi çok ağır neticeler tevhit edecekse, geç yapılmış talepler, ve hatta a) bendindeki halde talep müddeti, bu kanunun mer'ivete girmesinden evvel geçmiş olsa bile, nazarı itibare alınabilir.

Madde : 20

Tekrar tâbiyete girişden müstefit olan çocuklar :

1. Bir kadın 19 cu maddenin birinci fıkrasının a) bendi mucibince tekrar tâbiyete girdiğinde, küçük çocukları İsviçre'de sakin ise-

ler, kanunî mümessillerinin rızası ile analarının tekrar tâbiyete girişinden müstefit olurlar.

2. Kadın 19 cu maddenin birinci fıkrasının c) bendi mucibince tekrar tâbiyete girdiğinde, küçük çocukları da tâbiyetsiziseler, kanunî mümessillerinin rızası ile analarının tekrar tâbiyete girişinden müstefit olurlar. Bu hal neticesinde, haklarında 5 ci maddenin 2 ve 3 cü fıkraları hükümleri tatbik edilir.

Madde : 21

Yabancı memlekette doğma neticesinde müruru zaman :

Bağışlanabilecek sebepler dolayısı ile 10 cu maddede derpiş edildiği şekilde müracaat etmediği veya beyanda bulunmadığı için İsviçre tâbiyetini müruru zaman neticesinde kaybedenler tekrar tâbiyete alınabilirler. Bu husustaki talep, müruru zaman tarihinden itibaren on sene zarfında yapılmalıdır.

Madde : 22

Velileri ile beraber İsviçre' tâbiyetinden çıkmış çocuklar :

Velileri ile İsviçre tâbiyetinden çıkmış olan çocuklar İsviçre'de ikamet ediyorlarsa tekrar tâbiyete alınabilirler. Taleplerini İsviçre'ye avdetlerini takip eden on sene içinde ve otuz yaşlarının hitamından evvel yapmalıdırlar.

Madde : 23

İsviçre tâbiyetinden çıkanlar :

Hususî sebepler dolayısı ile İsviçre tâbiyetinden çıkmak müsaadesini istemek mecburiyetinde kalmış olanlar, İsviçre'de sâkin iseler, tekrar tâbiyete alınabilirler. Taleplerini İsviçre'ye avdetlerini takip eden 10 sene zarfında yapmalıdırlar.

Madde : 24

Hükümleri :

Tekrar tâbiyete alınmakla, tâlip son olarak sahibi bulunduğu kantonal ve komünal vatandaşlık haklarını ve dolayısı ile İsviçre tâbiyetini iktisap eder.

Madde : 25

Salâhiyet :

1. Talepler hakkında Adalet ve Polis Federal Departmanı karar verir. Maamafih bu Departman, tekrar tâbiyete alma kararını ancak kantonal makamların rızası ile verebilir.

2. Kantonal makamlar, tekrar tâbiyete girişe muhalefet ederlerse Federal Konsey, Adalet ve Polis Federal Departmanının teklifi veya itiraz üzerine tekrar tâbiyete alma kararı verebilir (md. 51).

c) Kolaylaştırılmış telsik

Madde : 26

Prensip :

1. Kolaylaştırılmış telsik federal makamlar tarafından yapılır; harca tâbi değildir. 27, 28, 29 veya 30 cu maddelerde derpiş edilmiş şartlar mevcut olduğu vakit yapılabilir.

2. Kantonun mütalâası alınmalıdır.

Madde : 27

Doğuştan İsviçreli ananın çocukları :

1. Doğuştan İsviçre'li ananın çocukları, asgarî on sene müddetle İsviçre'de yaşamışlarsa ve İsviçre'de sâkin iseler, 22 yaşlarının hitamından evvel müracaat etmek şartı ile kolaylaştırılmış telsikten istifade edebilirler.

2. Bunlar ananın malik olduğu veya son olarak maliki bulunduğu kantonal veya komünal vatandaşlık hakkını ve dolayısı ile İsviçre tâbiyetini iktisap ederler.

Madde : 28

İsviçreli ananın çocukları :

1. Bir yabancı ile evlenirken veya kocası İsviçre tâbiyetini terkederken bu tâbiyeti muhafaza eden kadının küçük çocukları şu hallerde kolaylaştırılmış telsikten istifade edebilirler :

a) İsviçre'de sâkin iseler ve ana babalarının evliliği babanın ölümü, butlan kararı veya boşanma ile zeval bulmuşsa veya ana babalarının gayrimuayyen müddetle ayrılıklarına karar verilmişse veya bunlar fiilen üç senedenberi ayrı yaşıyorlarsa,

b) Vatansız iseler. Bu takdirde haklarında 5 ci maddenin 2 ve 3 cü fıkraları tatbik olunur.

2. Bu çocuklar analarının kantonal ve komünal vatandaşlık hakkını ve dolayısı ile İsviçre tâbiyetini iktisap ederler.

Madde : 29

Hataen kabul edilmiş İsviçre tâbiyeti :

1. Hiç olmazsa beş sene müddetle İsviçreli olduğuna kani olarak yaşayan kantonal ve komünal bir makam tarafından da fiilen bu yolda muameleye tâbi tutulan yabancı kolaylaştırılmış telsikten istifade edebilir.

2. Bu şahıs, kaideten, hatadan mes'ul olan kantonun ve aynı zamanda bu kanton tarafından tayin edilecek komünün vatandaşlık haklarını da iktisap eder.

3. Bu şahıs İsviçre ordusunda hizmet görmüş ise, hiç bir müddet kaydına tâbi tutulmaz.

Madde : 30

Kullanılmamış hıyar hakkı :

1. İsviçre'de sâkin olup da bir muahede mucibince İsviçre tâbiyetini ihtiyar etmek hakkına sahip olan. lâkin bağışlanabilecek sebepler dolayısı ile bu hıyar hakkını gerekli mehiller ve şekiller dahilinde kullanılmamış olan yabancı kolaylaştırılmış telsikten müstefit olabilir.

2. Bu şahıs hıyar hakkını zamanında kullansa idi, iktisap edeceği kantonal ve komünal vatandaşlık hakkını ve dolayısı ile İsviçre tâbiyetini iktisap eder.

Madde : 31

Salâhiyet -

1. Adalet ve Polis Federal Departmanı talepler hakkında karar verir. Ancak kolaylaştırılmış telsik, kantonal makamların rızası üzerine kararlaştırılabilir.

2. Kantonal makam kolaylaştırılmış telsike muhalefet ettiği zaman, Federal Konsey, Adalet ve Polis Federal Departmanının teklifi veya itiraz üzerine kolaylıklı telsiki bahşedebilir (md. 51).

d) Müşterek hükümler

Madde : 32

Evli kadın :

1. Evli kadın ancak kocası ile birlikte telsik edilebilir. Kadın, tahriren muvafakatini bildirdiği takdirde kocasının telsiki ona da şâmidir.

2. Karı kocanın gayrı muayyen müddetle ayrılıklarına karar verilmişse veya üç senedenberi fiilen ayrı yaşamakta iseler birinci fıkraya hükmü tatbik olunmaz.

Madde : 33

Telsik ve tekrar tâbiyete girişten müteessir olan çocuklar :

Tâlibin küçük çocukları, kaideten telsik veya tekrar tâbiyete girişin şümülüne dahildirler.

Madde : 34

Küçükler :

1. Küçüklerin telsik veya tekrar tâbiyete alınma talepleri kanunî mümessilleri tarafından yapılır. Vesayet altında iseler, vesayet makamlarının muvafakatına ihtiyaç yoktur.

2. 16 yaşını geçmiş olan küçüklerin, İsviçre tâbiyetini iktisap aruzalarını tahriren beyan etmeleri icap eder.

Madde : 35

Rüşt :

Bu kanunun rüşt ve küçüklük tâbirlerine verdiği mâna İsviçre medenî kanunundaki manadır (Mk md. 14).

Madde : 36

Yabancıнын ikametgâhı :

1. Bu kanuna göre yabancı için ikamet, yabancılar polisine müteallik kanunî ahkâma uygun olarak İsviçre'de bulunmaktır.
2. Yabancıнын İsviçre haricinde, geriye dönmek niyeti ile kısa bir müddet kalması onun İsviçre'deki ikametini inkitaa uğratamaz.
3. Buna mukabil, yabancı İsviçre haricinde altı aydan fazla müddetle kalırsa veya polise İsviçre'yi terk ettiğini bildirirse, terki anında İsviçre'deki ikameti sona erer.

Madde : 37

Usule müteallik ahkâm :

1. Tâlip, dosya muhtevasının kendisine bildirilmesini istemek hakkına sahip değildir.
2. Tâlip veya ailesi efradı hakkındaki malûmat gizlidir; meğer ki bu malûmatı veren kimse, bunların gizli kalmasından sarahaten vaz geçmiş olsun. Maamafih, malûmatı veren söylediklerinin doğru olmadığını biliyorsa veya onların ehemmiyetini hassaten mübalâğalandırılmışsa Adalet ve Polis Federal Departmanı, malûmatın gizliliği hakkındaki kaideyi, istisnai olarak, ihlâl edebilir. Tâlip, federal makamların karar vermesinden evvel, aleyhinde ileri sürülen hususlara cevap vermek imkânına sahip olmalıdır; bununla beraber bu malûmat, memleketin dahilî veya haricî emniyetini ihlâl etmediği nisbette tâlibe bildirilebilir.
3. Federal makamların, telsik veya tekrar tâbiyete girme talebini red eden kararları esbabı mucibeli olmalıdır.
4. Telsik veya tekrar tâbiyete geçişten müteessir olacak bütün şahıslar, federal makamların müsaadesinde ve telsik veya tekrar tâbiyete alınmış vesikasında zikredilmelidir.

Madde : 38

Harç :

Federal makamlar, kararları için bir şansölrî harcı alır. Bu harç, fakr-ü zaruret halinde alınmamalıdır.

Madde : 39

İçtimai muavenet masrafları için teminat :

18 ve 28 ci maddelere tevfikan İsviçre tâbiyetini iktisap eden ya-

bancının, telsikini veya tekrar tâbiyete girmesini takip eden ilk on sene içinde kanton ve komünlere yaptırdığı içtimi muavenet masraflarının yarısını Konfederasyon öder.

Madde : 40

Burjuvahğa veya korporasyonlara ait mallar :

18-30 cu maddelere tevfikân telsik edilmiş veya yeniden tâbiyete alınmış şahıslar, komünün diğer tebaasının bütün haklarına maliktirler. Ancak kantonal mevzuatta aksine hüküm yoksa, burjuvalığa veya korporasyonlara ait mallar üzerinde hiç bir hakka sahip değildirler.

Madde : 41

İptal :

1. Yalan beyanlar veya esaslı hususların gizlenmesi neticesinde tahakkuk etmiş olan telsik veya yeniden tâbiyete girme kararları, Adalet ve Polis Federal Departmanı tarafından ve menşe kantonunun muvafakatı ile, beş sene zarfında iptal edilebilir.

2. 12-17 ci maddelere tevfikân yapılan telsiklerde, evvelki fıkrada tesbit edilmiş şartlar mevcut ise, telsik kantonal makamlar tarafından da iptal edilebilir.

3. Sarih bir karar mevcut olmadıkça, iptal edilen karar mucibince İsviçre tâbiyetine girmiş olan diğer şahıslar da iptal neticesinde, İsviçre tabiyetini kaybederler.

B. Bir makamın kararı ile tâbiyetin kaybı

a) Müsaade ile çıkma

Madde : 42

Tâbiyetten çıkma talebi ve karar :

1. İsviçre'de ikamet etmeyen ve asgarî 20 yaşında olan her İsviçreli, yabancı bir tâbiyete sahip ise veya yabancı bir tâbiyete geçmesi müemmen ise, talebi üzerine İsviçre tâbiyetinden çıkar.

2. Müsaade, menşe kantonu makamı tarafından verilir.

3. Kantonal ve komüenal vatandaşlık, müsadenin verilmesi üzerine, İsviçre tâbiyeti ile beraber kaybedilir.

Madde : 43

Evli kadın :

1. Evli kadın, ancak kocası ile beraber İsviçre tâbiyetinden çıkabilir. Kadın yazılı olarak muvafakatini bildirdiği takdirde, kocasının İsviçre tâbiyetinden çıkmasından müteessir olur.

2. Kadının da 42 ci maddenin birinci fıkrasında derpiş edilmiş şartları haiz olması lâzımdır. Bu şartlardan biri veya diğeri mevcut de-

ğilse, yahut kadın birinci fıkrada zikredilen muvafakati vermezse, kocanın tâbiyetten çıkma talebine verilecek cevap tehir edilir veya bu talep red olunur.

3. Eşlerin gayri muayyen müddetle ayrılıklarına karar verilmişse veya eşler üç senedenberi fiilen ayrı yaşıyorlarsa birinci fıkra tatbik olunmaz.

4. Bir yabancı ile evli İsviçreli kadın, yabancı bir tâbiyet iktisap ettiği veya etmesi müemmen olduğu andan itibaren tâbiyetinden çikabilir.

Madde : 44

Tâbiyetten çıkmadan müteessir olacak çocuklar :

1. Tâbiyetten çıkma talebinde bulunan şahsın velâyeti altında bulunan küçükler tâbiyetten çıkmadan müteessir olurlar. Bununla beraber 16 yaşını geçmiş olan küçüklerin velilerine bağı olarak tâbiyetten çıkmaları için yazılı olarak muvafakatlerini bildirmeleri icap eder.

2. Çocukların da İsviçre haricinde yaşamaları, yabancı bir tâbiyet iktisap etmiş olmaları veya yabancı bir tâbiyet iktisap etmelerinin müemmen olması lâzımdır.

Madde : 45

Tâbiyetten çıkma vesikası :

1. Menşe kantonu tâbiyetten çıkan bütün şahısların zikredildiği, bir «tâbiyetten çıkma vesikası» tanzim eder.

2. Vesikanın tebliği Adalet ve Polis Federal Departmanına aittir. Tebligat yapılnca, bu Departman keyfiyetten kantonu haberdar eder.

3. Bu Departman, tâbiyetten çıkan şahsın, vâad edilen yabancı tâbiyeti iktisap edeceğine kani bulunmadığı müddetçe, tebliği geciktirir.

4. Tâbiyetten çıkan şahsın bulunduğu yer meçhul ise, tâbiyetten çıkma Resmî Gazete (Feuille Fédérale) de ilân edilebilir. Bu ilân vesikanın tebliğinin tevlit ettiği neticeleri doğurur.

Madde : 46

Harç :

1. Kantonlar, tâbiyetten çıkma talebinin tetkiki için bir şansölri harcı alabilirler.

2. Mamafih tâbiyetten çıkma vesikasının tebliği harcın ödenmesine bağı değildir.

3. Federal makamlar tâbiyetten çıkma muamelelerine iştirakleri dolayısı ile hiç bir harç almazlar.

Madde : 47

Müteaddit kantonların vatandaşlık hakkına sahip olanlar :

1. Tâlip, müteaddit kantonların vatandaşlık hakkına sahip ise, her menşe kantonu tâbiyetten çıkma hakkında mütalâa beyan eder.
2. Bütün kantonların vesikaları birlikte tebliğ edilir.
3. Tek bir kantonun tâbiyetten çıkma vesikasının tebliği, menşe kantonlarından birisi hataen mütalâa beyan etmemiş olsa bile, İsviçre tâbiyetinin ve bütün kantonal ve komünal vatandaşlık haklarının kaybını intaç eder.

b) İskat

Madde : 48

Bir çifte tâbiyetlinin hareket tarzı, İsviçre'nin menfaatlarını veya şöhretini vahim bir şekilde ihlâl ediyorsa, Adalet ve Polis Federal Departmanı menşe kantonunun muvafakatı ile, o şahsı İsviçre tâbiyetinden, kantonal ve komünal vatandaşlık haklarından iskat edebilir.

III. Tâbiyetin tesbiti

Madde : 49

1. Bir şahsın İsviçre tâbiyeti üzerinde tereddüt hasıl olduğu takdirde, vatandaşlık hakkı mevzuu bahis olan kanton makamları, resen veya talep üzerine, mesele hakkında karar verir.
2. Adalet ve Polis Federal Departmanı da bu yolda talepte bulunmak hakkına sahiptir.

VI. İtirazlar

Madde : 50

İdari kaza yolu ile itiraz :

1. Aşağıdaki kararlar, Federal Mahkemeye yapılacak idarî bir itiraza mevzu teşkil edebilir :

1 — Adalet ve Polis Federal Departmanı tarafından verilmiş olup da :

- a) 41 ci madde mucibince telsikin veya tekrar tâbiyete alınmasının iptaline,
- b) 43 ücü madde mucibince İsviçre tâbiyetinden iskata taallük eden kararlar.

2 — Kanton makamları tarafından verilmiş olup da :

- a) 41 ci maddeye göre telsikin iptaline,
- b) 42-44 ücü maddeler mucibince İsviçre tâbiyetinden rüsaade ile çıkmaya,
- c) 49 cu madde mucibince tâbiyetin tesbitine taallük eden kararlar.

2. Bu kararlar derhal ve harçsız olarak Adalet ve Polis Federal Departmanına tebliğ edilmelidir.

Madde : 51

İdarî itiraz :

1. Adalet ve Polis Federal Departmanının diğer bütün kararları, Federal Konsey nezdinde itiraz mevzuu olabilir.

2. Maamafih, 3 cü fıkra hükmü mahfuz kalmak şartı ile, Adalet ve Polis Federal Departmanın telsik müsaadesi hakkındaki kararları aleyhine itiraz mümkün değildir. Bu Departman, telsik müsaadesi vermek için, kendi şubelerinden birisini salâhiyetli kılmış ise, bu şubenin verdiği kararlar nihai olarak Departmanca karara bağlanır.

3. Vatandaşlık hakkı talep edilen kanton hükûmeti, Adalet ve Polis Federal Departmanın, telsik talebini reddeden kararına karşı, Federal Konsey nezdinde itirazda bulunabilir.

Madde : 52

İtiraz hakkına sahip olanlar :

50 ve 51 ci maddeler mucibince itirazda bulunmak hakkına kardan mütessir olan şahıslar sahiptir. Bundan başka :

- a) Adalet ve Polis Federal Departmanının kararlarına karşı, vatandaşlık hakları mevzuu bahis olan kanton ve komünlerin makamları;
- b) Kanton makamlarının kararlarına karşı, komünal makamlar ve Adalet ve Polis Federal Departmanı itiraz hakkına sahiptirler.

Madde : 53

Dosyanın tetkiki :

İdarî kaza yolu ile vaki itirazda, memleketin dahilî ve haricî emniyetini haleldar etmemesi şartı ile, alâkahların dosyayı tetkike hakları vardır.

V. Nihai ve Geçici Hükümler

Madde : 54

İcra :

1. Bu kanunun icrası ile Federal Konsey mükelleftir.
2. Federal Konsey, İsviçre tebaasının hüviyet varakalarına müteallik kaideleri vaz'etmeğe selâhiyetlidir.

Madde : 55

Lâğvedilen hükümler :

Bu kanuna muhalif bütün hükümler ve bilhassa :

Vatansızlık hakkındaki 3 Aralık 1850 ve 24 tammuz 1867 tarihli federal kanun,

Yabancıların telsikine ve İsviçre tâbiyetinin terkine dair 25 haziran 1903 ve 26 haziran 1920 tarihli federal kanun mülğadır.

Madde : 56

Medenî kanunun hükümlerinin tâdili :

1. Medenî kanunun 120 ci maddesi aşağıdaki 4 sayılı bentle tamamlanmıştır :

“4. Kadın, bir aile birliği kurmak istemez, lâkin telsika müteallik hükümleri bertaraf etmek isterse.”

2. Medenî kanunun 121 ci maddesi şu şekil almıştır :

«Butlan dâvası, salâhiyetli kanton makamları tarafından resen ikame olunur.

«Bu hak, keza bütün alâkahılara ve hassaten menşe veya ikametgâh kantonuna aittir.»

3. Medenî kanunun 122 ci maddesinin birinci fıkrası şu şekil almıştır :

«120 ci maddenin 1-3 cü bentlerinde derpiş edilen hallerde, zeval bulmuş bir evliliğin butlanı resen karara bağlanmaz. Ancak alâkalının bu evliliği iptal ettirmek hakkı vardır.»

Madde - 57

Geçici hükümler :

1. Bu kanun makale şâmil değildir.

2. İsviçre tâbiyetinin sadece kanunun tesiri ile iktisabı veya kaybı, tâbiyet değişikliğine müessir olacak hâdisenin vukua gelmesi anında mer'î bulunan hukuka göre tanzim edilir.

3. 10 cu maddenin tatbiki için lüzumlu şartlar mevcut olduğu takdirde, bu kanunun mer'iyete girdiği gün yirmi iki yaşını doldurmuş olan veya bu mer'iyete girişi takip eden sene içinde yirmi iki yaşını dolduracak olanlar, bir sene zarfında, mezkûr maddeye tevfikân müra-caat etmezler veya beyannamelerini doldurmazlarsa, İsviçre tâbiyetini kaybederler.

4. 5 ci maddenin 2 ve 3 cü fıkraları hükmü, yabancı baba ve İsviçreli ananın, kanun mer'iyete girmeden evvel tâbiyetsiz hale düşmek için İsviçre tâbiyetini iktisap etmiş olan sahil nesepi çocukları hakkında da tatbik olunur.

Madde : 53

Doğustan İsviçreli olan kadınların tekrar İsviçre tâbiyetini almaları :

1. Doğustan İsviçreli olup da, kanunun mer'iyete girişinden evvel yabancı ile evlenmeleri neticesinde İsviçre tâbiyetini kaybetmiş

olan kadınlar, evliliklerinin devamına rağmen, kanunun mer'iyete girmesinden itibaren bir sene zarfında Adalet ve Polis Federal Departmanına müracaatla talepte bulunurlarsa, harçsız olarak tekrar İsviçre tâbiyetini alırlar.

2. Doğuştan İsviçreli olmakla beraber hareketleri ile İsviçre'nin menfaatlarını veya şöhretini hissedilir bir şekilde rencide etmiş olan veya diğer bir suretle ve aşıkâr olarak, bu lûtfâ lâyük olmadıkları anlaşılan kadınların taleplerinin reddedilmesi icap eder.

3. Bu husustaki kararlar aleyhine Federal Konseye müracaat edilebilir.

4. 24, 28, 39 ve 41 ci maddeler kıyasen tatbik olunur.

Madde : 59

Mer'iyete giriş :

Federal Konsey, bu kanunun mer'iyete giriş tarihini tesbit eder (*)

*) Federal Konsey 30 aralık 1952 tarihinde verdiği bir kararla bu kanunun 1 ocak 1953 tarihinre mer'iyete gireceğini tesbit etmiştir (Feuille Fédérale 1952, III, 137).